

Information om utförda kontroller i primärproduktionen 2026

Alla kontrollmyndigheter ska årligen rapportera information om sin kontrollverksamhet. Den här anvisningen gäller den kontroll som utförts under 2026 och ska rapporteras till Livsmedelsverket senast den 31 januari 2027

Datum för kontrollen

Det datum då kontrollen utfördes. Som kontroll räknas all utförd kontroll i form av besök på en anläggning, inklusive kontrollbesök i samband med godkännandeprovning. Det omfattar både platsbesök och administrativa kontroller.

Kontrollorsak

Här ska anges om den utförda kontrollen var planerad kontroll, uppföljande kontroll eller händelsestyrd kontroll och om det var en offentlig kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller en grundvillkorskontroll enligt förordning (EU) 2021/2116 eller en kombination av dessa.

Det är skälen till kontrollen, hur kontrollobjektet har valts ut och vad kontrollen omfattade som styr vilken kontrollorsak som ska anges. **Även kontroll som sker "vid skrivbordet" (administrativt) räknas hit.** Det kan till exempel handla om uppföljning från en tidigare kontroll.

Kontrollorsak	Förklaring
Nationellt planerad riskbaserad kontroll	Kontroll enligt nationell kontrollplanering. Det är endast kontroller som uppfyller kraven i den nationella kontrollplaneringen (tilldelade och godkända byten) som ska rapporteras med denna kontrollorsak. Det är dessa kontroller som räknas in i uppföljningen av den nationella kontrollplaneringen.
Riskbaserad planerad kontroll utöver nationell tilldelning	Riskbaserad kontroll utöver nationell kontrollplanering där livsmedel eller foder har varit urvalsorsaken, som länsstyrelsen själv har valt ut.
Kontroll planerad utifrån annat kontrollområde	Kontroll planerad utifrån annat område än livsmedel och foder, t.ex. smittskydd, djurskydd, läkemedel, provtagning för restsbstanskontroll som utförs på uppdrag av Livsmedelsverket eller slumpmässigt urval
Grundvillkorskontroll	Kontrollobjektet är utvalt för en GRUND_ALLA-kontroll eller på grund av ett utökat grundvillkorsuttag.
Händelsestyrd kontroll	Kontroll påkallad av yttre omständigheter, till exempel information från offentlig veterinär, klagomål, matförgiftning, misstanke om fusk, resultat från Livsmedelsverkets provtagningsprogram, resultat från mejeriernas kontroll, beslut om foder- eller livsmedelskontroll fattas på grund av att man upptäcker brister i samband med en annan kontroll m.m.
Uppföljande kontroll	Kontroll utförda för att följa upp avvikelser när bristande efterlevnad konstaterats vid en planerad kontroll, en händelsestyrd kontroll eller en grundvillkorskontroll.

Föranmäld/oanmäld kontroll

För varje kontroll som genomförs ska information om den varit föranmäld eller oanmäld rapporteras. Med en föranmäld kontroll avses alla kontroller där myndigheten på något sätt i förväg aviserat att kontroll kommer att genomföras. Om myndigheten upp till två timmar innan besöket meddelar att man kommer, så

kan besöket betraktas som oanmält, förutsatt att aviseringen bedömts vara nödvändig för kontrollens genomförande.

Rapporteringspunkt

Rapporteringspunkterna är de som anges i bilaga 2. Punkterna rapporteras tillsammans med kontrollresultaten. De punkter som ska rapporteras är de som kontrollerats. Även de punkter som bedöms som "ej aktuell" för verksamheten ska rapporteras.

Rapporteringspunkterna inkluderar kontrollpunkter som utgör grundvillkor. I vissa fall har två kontrollpunkter som finns i kontrollprotokollet för grundvillkor slagits samman till en rapporteringspunkt till Livsmedelsverket. Vilka dessa är framgår av bilaga 2.

Vid användning av checklistorna Mjolk och Ägg (som gäller kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 853/2004) ska du alltid även använda checklisten Animalier (som motsvarar bilaga I till förordning (EG) nr 852/2004). Om en kontroll endast omfattar de specifika kraven ska de allmänna kraven i animaliechecklistan fyllas i som ej kontrollerade (EK).

Bilaga 2 – Rapporteringspunkter primärproduktionen 2026 - Kontrollwiki

Kontrollresultat

Här anges resultatet från varje kontrollerad rapporteringspunkt.

Svarsalternativ:

- Awikelse
- Utan awikelse
- Ej aktuell
- Ej kontrollerad

Svarsalternativet "Ej aktuell" ska endast användas om rapporteringspunkten inte är relevant på anläggningen överhuvudtaget. Det betyder att om en kontroll utförs på bara spannmålsproduktion, men anläggningen har både spannmålsproduktion och mjölkproduktion, så är även de rapporteringspunkter som rör mjölkproduktionen relevanta och ska fyllas i som "Ej kontrollerad".

Observera att det är utifrån livsmedelslagstiftningen som punkterna ska rapporteras. Det är alltså bara om en punkt inte är aktuell utifrån livsmedelslagstiftningen, som den ska rapporteras som "ej aktuell".

Samtliga checklistor knutna till produktionsinriktningarna på en anläggning ska fyllas i om det är en riskbaserad normalkontroll, händelsestyrd kontroll eller uppföljande kontroll. Om det är en renodlad grundvillkorskontroll och valet av kontrollobjekt skett via grundvillkorsuttag räcker det att checklisten för grundvillkorskontroll används. Oavsett vilken eller vilka checklistor som används ska samtliga kontrollresultat rapporteras till Livsmedelsverket. Avvikelse som gäller grundvillkorskrav ska även rapporteras till Jordbruksverket.

Exempel 1

En offentlig kontroll utförs på en anläggning med produktionsinriktningarna mjölk som huvudsaklig produktionsinriktning och spannmål som sekundär produktionsinriktning. Kontrollobjektet har valts ut enligt nationell kontrollplanering inom branschen mjölk. Kontrollorsaken markeras i Primör som "Nationellt planerad riskbaserad kontroll". Samtliga checklistor knutna till anläggningen ska fyllas i, dvs. mjölk, animal och vegetabilier. Om endast mjölk kontrolleras ska punkterna i checklistorna för animal och vegetabilier fyllas i Primör i som "Ej kontrollerad", eftersom det bara var mjölk som kontrollerades.

Exempel 2

En offentlig kontroll utförs på en anläggning med produktionsinriktningarna mjölk och spannmål. Kontrollobjektet har valts ut enligt nationell kontrollplanering. Kontrollen omfattar samtliga livsmedels- och foderkrav i lagstiftningen. Kontrollorsaken markeras i Primör som "Nationellt planerad riskbaserad kontroll". Samtliga checklistor knutna till anläggningen ska fyllas i, dvs. mjölk, animal och vegetabilier samt foder. Ett antal avvikelser upptäck som även är grundvillkor. Dessa brister ska, förutom att de

rapporteras i Primör, även registreras i Jordbruksverkets grundvillkorssystem.

Samtliga avvikelser ska följas upp. Dessa rapporteras som "Uppföljande kontroll".

Vidare handläggning av avvikelserna hanteras både som bristande efterlevnad av livsmedelslagstiftningen och som grundvillkorsöverträdelse. Bristerna följas upp för att säkerställa att företagen har åtgärdat dem på ett ändamålsenligt sätt. Uppföljningen registreras som "Uppföljande kontroll".

Exempel 3

Ett kontrollobjekt har valts ut för grundvillkorskontroll. Om det enbart är grundvillkorskraven som kontrolleras kan grundvillkorschecklistan användas. Kontrollpunkter som inte ingår i kontrollen markeras som ej aktuella. En kontrollfråga som är ett grundvillkor kan inte markeras som ej kontrollerad eftersom alla grundvillkorskrav ska kontrolleras vid en grundvillkorskontroll. Kontrollorsaken blir "Grundvillkorskontroll".

Avvikelser/grundvillkorsöverträdelser hanteras och följs upp enligt exempel 2.

Exempel 4

Ett kontrollobjekt har valts ut för grundvillkorskontroll. Kontrollobjektet både har mjölk- och spannmålsproduktion.

Länsstyrelsen beslutar att utöka kontrollen till att omfatta fler bestämmelser i livsmedels- och foderlagstiftningen.

Checklistorna för mjölk, animal och vegetabilier används och kontrollen rapporteras som "Grundvillkorskontroll" eftersom det är orsaken till att anläggningen kontrolleras.

Kontrollpunkter som inte kontrolleras rapporteras som "Ej kontrollerat".

Avvikelser och grundvillkorsöverträdelser hanteras och följs upp enligt exempel 2.